

Sygn. akt I C 862/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Maria Kruźlak

Protokolant Maja Foremny

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 stycznia 2016 roku w Ś.

sprawy z powództwa P. K. (1) i P. W.

przeciwko M. S.

o z a p ł a t ę

I. zasądza od pozwanego M. S. na rzecz powoda P. K. (1) kwotę 2.742,66 zł (słownie: dwa tysiące siedemset czterdzieści dwa złote sześćdziesiąt sześć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 8 października 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego M. S. na rzecz powoda P. W. kwotę 2.742,66 zł (słownie: dwa tysiące siedemset czterdzieści dwa złote sześćdziesiąt sześć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 8 października 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda P. K. (1) kwotę 1.252,73 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. zasądza od pozwanego na rzecz powoda P. W. kwotę 1.252,73 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

V. nakazuje pozwanemu, aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Świdnicy kwotę 219,32 zł tytułem wydatków w sprawie.

Sygn. akt I C 862/14

UZASADNIENIE

Powodowie P. K. (1) i P. W. domagali się zasądzenia solidarnie od pozwanego M. S. kwoty 5.485,32 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 8 października 2013 roku do dnia zapłaty. Na dochodzoną sumę składała się należność z tytułu obniżenia ceny zakupu samochodu V. (...) w wysokości 4.305 zł oraz odszkodowanie w związku z zawarciem umowy kupna samochodu dotkniętego wadami w kwocie 1.180,32 zł.

W uzasadnieniu podali, że w dniu 10 lipca 2013 roku kupili od pozwanego samochód V. (...) za kwotę 22.000 zł. W dzień po zakupie zarejestrowali pojazd. W dniu 2 lipca 2013 roku powód z trzema innymi osobami udał się tym samochodem do Wielkiej Brytanii. W nocy z 12 na 12 lipca 2013 roku nastąpiła usterka skrzyni biegów, charakteryzująca się brakiem możliwości włączenia piątego biegu, w konsekwencji samochód został holowany. Powód powiadomił pozwanego o usterce telefonicznie. W Wielkiej Brytanii zdemontowano skrzynię biegów. Z uwagi na wysokie koszty naprawy skrzyni biegów na terenie Wielkiej Brytanii powód nabył regenerowaną skrzynię biegów w Polsce i przesłał ją drugiemu powodowi do wielkiej Brytanii, gdzie naprawiono samochód. Powód zawiadomił pozwanego listem poleconym o wadzie pojazdu, wezwał go też do oględzin skrzyni biegów z udziałem biegłego. Rzecznik stwierdził, że skrzynia biegów była uszkodzona, to znaczy wyłamane było koło zębate piątego biegu. W celu naprawy zastosowano technicznie

nieuzasadnione spawanie. Powodowie ponownie bezskutecznie wezwali pozwanego do ugodowego zakończenia sporu pismem z dnia 14 września 2013 roku.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa. Zaprzeczył, by zataił przed powodami stan pojazdu. Podniósł, że poinformował ich o tym, że 3 miesiące wcześniej samochód był naprawiany w Chorwacji z powodu usterki skrzyni biegów. Za naprawę zapłacił 300 euro, nie miał przy tym wpływu na wybraną tam technikę naprawy. Wrócił tym samochodem z Chorwacji, poruszał się nim jeszcze w Polsce i usterka się nie ujawniła. Podał także, że zaproponował sprawdzenie stanu technicznego pojazdu, powodowie wykonali też jazdę próbną. Pozwany obniżył cenę samochodu. W umowie powodowie potwierdzili, że znany im jest stan techniczny pojazdu także co do wady skrzyni biegów. Tym samym pozwany zwolniony jest z odpowiedzialności za tę wadę.

W dniu 21 sierpnia 2015 roku na rozprawie powodowie zmodyfikowali podstawę żądania zapłaty w ten sposób, że żądana kwota 4.305 zł miała stanowić odszkodowanie – koszt naprawy.

Pozwany zarzucił wówczas, że w świetle opinii biegłego koszt naprawy wynosiłby 2.532,46 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany był właścicielem samochodu osobowego V. (...) wyprodukowanego w 2004 roku, nabył go od firmy niemieckiej. Pierwsza rejestracja miała miejsce za granicą w dniu 5 kwietnia 2004 roku. Pierwsza rejestracja w kraju odbyła się w dniu 14 lipca 2005 roku. Pozwany użytkował samochód jako taksówkę. W 2013 roku pojechał tym pojazdem do Chorwacji. Tam doszło do awarii skrzyni biegów, skutkującej niemożnością włączenia piątego biegu. Pozwany zlecił na miejscu naprawę skrzyni biegów, po czym wrócił do Polski.

Dowód: karata pojazdu – k. 65, dokumenty pojazdu – k. 66 – 69, zeznania pozwanego – k. 147v. – 149

Powód P. W. jest ojczymem powoda P. K. (1). Mieszkają w J.. Na portalu allegro znaleźli ogłoszenie pozwanego i zdecydowali się obejrzeć oferowany samochód. Powód P. K. (1) był u pozwanego dwukrotnie, najpierw sam, następnego dnia z ojczymem. W czasie drugiej wizyty dokładnie obejrzeli samochód, sprawdzili na stacji diagnostycznej jego stan techniczny w zakresie sprawności hamulców, układu zawieszenia. Samochód miał widoczne drobne usterki, np. niedziałająca tylna wycieraczka, niedomykająca się przednia szyba. Z tego powodu wynegocjowali obniżenie ceny do 22.000 zł.

Dowód: zeznania powoda P. K. (1) – k. 145v. – 146, zeznania powoda P. W. – k. 147

Powodowie P. W. i P. K. (1) zawarli z pozwanym M. S. umowę sprzedaży samochodu w dniu 10 lipca 2013 roku. Cenę strony ustaliły na 22.000 zł. Każdy z powodów zapłacił połowę ceny.

Dowód: umowa sprzedaży – k. 14, zeznania powodów – k. 145v.,

Powodowie zarejestrowali samochód w dniu 11 lipca 2013 roku.

Dowód: zeznania powoda P. K. – k. 145v.

W dniu 12 lipca 2013 roku powód P. K. wyjechał samochodem do Wielkiej Brytanii. Miał 3 pasażerów. Przed Kanalem L. w okolicach C. w samochodzie przestał działać piąty bieg. Powód kontynuował jazdę na czwartym biegu, ale tuż przed przekroczeniem granicy zablokował się także czwarty bieg i w konsekwencji nie można było przesunąć dźwigni zmiany biegów. Było to na granicy, przy bramkach, bez możliwości zawrócenie, więc za zgodą i z pomocą służb granicznych samochód został przepchnięty do pociągu i powód przekroczył granicę uszkodzonym pojazdem.

Dowód: zeznania powoda P. K. – k. 145 – 146

Powód zadzwonił z miejsca awarii do pozwanego, informując go o zablokowaniu skrzyni biegów. Pozwany zarzucił powodowi, że niewłaściwie użytkuje samochód, w dalszym ciągu nie wspominając o wykonanej wcześniej naprawie skrzyni biegów.

Dowód: wykaz połączeń – k. 15, zeznania powoda P. K. – k. 146, zeznania świadków A. P. – k. 177, A. M. – k. 193

Powód skontaktował się także z ojczymem. Ten próbował telefonicznie zasięgnąć opinii u mechaników samochodowych, jak postąpić w kwestii naprawy samochodu. Ostatecznie zdecydował na zakup regenerowanej skrzyni biegów i dostarczenie jej do Wielkiej Brytanii.

Dowód: zeznania powodów – k. 146 - 147

Po przekroczeniu granicy powód P. K. skorzystał z ubezpieczenia pojazdu w zakresie AC i pojazd został bezpłatnie przeholowany do miejsca zamieszkania jego rodziny w Wielkiej Brytanii. Usługa ograniczona była do kwoty 200 euro, a koszt holowania do miejsca zamieszkania powoda w Polsce byłby dużo wyższy.

Dowód: zeznania powoda P. K. – k. 145v.

Powód P. W. kupił regenerowaną skrzynię biegów w Polsce w miejscowości P., odległej 400 km od J.. Warunkiem było oddanie w rozliczeniu skrzyni biegów uszkodzonej. Następnie powód nadał we W. zakupioną skrzynię biegów jako bagaż do Wielkiej Brytanii przez przewoźnika przejazdów pasażerskich.

Dowód: zeznania powoda – k. 147

Powód P. K. zapłacił 200 funtów za wykonanie naprawy polegającej na montażu dostarczonej mu regenerowanej skrzyni biegów na terenie Wielkiej Brytanii. W Polsce taka usługa kosztuje około 600 zł.

Dowód: zeznania powoda – k. 146

Naprawiana skrzynia biegów zakupiona przez powoda P. W. kosztowała 4.305 zł. Faktura została wystawiona w dniu 21 października 2013 roku na nazwisko drugiego powoda. Jednocześnie w tym samym dniu potwierdzono, że dostarczona przez powoda skrzynia biegów nie nadawała się do regeneracji. Pozostawiono ją ostatecznie w zakładzie mechanicznym w P.

Dowód: faktura – k. 26, oświadczenie z zakładu (...) s.c. w P. – k. 27, zeznania powoda P. K. – k. 146v.

Wcześniej, w celu ustalenia stanu technicznego skrzyni biegów i przyczyny wystąpienia awarii, powodowie zlecieli prywatną opinię. Rzecznawca wyznaczył oględziny skrzyni biegów wymontowanej z V. zakupionego przez powodów od pozwanego.

Dowód: zeznania powodów – k. 146

Powodowie skierowali do pozwanego pismo z dnia 31 lipca 2013 roku, informując o terminie oględzin skrzyni biegów i prosząc o stawiennictwo w wyznaczonym dniu w J.. Pozwany odebrał pismo przed terminem oględzin. Nie stawił się na oględziny

Dowód: pismo powodów z dowodem nadania i potwierdzeniem odbioru – k. 16 – 18, zeznania pozwanego – k. 147 – 149, zeznania powodów

Opinię określającą stan techniczny wykonał na zlecenie powodów rzeczoznawca działający w Stowarzyszeniu (...) oraz w Federacji Stowarzyszeń (...). Opinia stwierdzała, że koło zębate piątego biegu było urwane (wyłamane) a następnie naprawione przez spawanie. Taka technologia naprawy jest technicznie nieuzasadniona. W przypadku

awaryjnego uszkodzenia skrzyni biegów przywrócenie sprawności eksploatacyjnej wymaga wymiany uszkodzonych części na nowe. Za sporządzenie opinii powodowie zapłacili 246 zł.

Dowód: opinia E. O. – k. 19 – 24, faktura – k. 25

Powodowie wysłali pozwanemu pismo datowane na dzień 14 września 2013 roku, wzywając do zapłaty na wskazany rachunek w terminie 14 dni od otrzymania wezwania kwoty 4.305 zł jako ceny skrzyni biegów, 246 zł jako kosztów opinii. Ponadto domagali się zwrotu kosztów lawety – 950 zł oraz usługi warsztatowej polegającej na wymianie skrzyni w kwocie 600 zł. Doręczyli pozwanemu opinię. Powód odebrał pismo w dniu 23 września 2013 roku.

Dowód: pismo – k. 28, dowód doręczenia i dowód nadania – k. 29 - 30

Przed wytoczeniem powództwa, w dniu 6 stycznia 2014 roku, pełnomocnik powodów skierował do pozwanego ponowne pismo wzywające do zapłaty kwoty 5.485 zł. Pisma pozwany nie odebrał.

Dowód: pismo wraz z kopertą i adnotacją – k. 31 – 33

Naprawa skrzyni biegów przeprowadzona w samochodzie pozwanego przed jego sprzedażą powodom została wykonana nieprawidłowo, to znaczy niezgodnie z obowiązującymi zasadami i normami fabrycznymi marki V.. Skutkiem naturalnym wypracowania elementów skrzyni biegów było powstanie luzu. Usunięcie go powinno nastąpić poprzez wymianę jednego wypracowanego elementu lub dwóch współpracujących, nie zaś przez spawanie. W chwili zawarcia umowy sprzedaży nie było możliwe stwierdzenie tej wady w toku oględzin, a nawet poprzez badanie na stacji diagnostycznej. Wartość pojazdu bez ujawnionej nieprawidłowości wynosiła w dniu sprzedaży 21.900 zł. Skrzynie zdemontowane z używanych samochodów w stanie dobrym kształtowały się w okresie, w którym wystąpiła awaria, na poziomie 1900 – 2.400 zł. Skrzynie regenerowane kosztowały od 4.150 – 4.500 zł. Naprawa w Wielkiej Brytanii byłaby znacznie droższa; przyjęty przez powodów sposób działania był ekonomicznie uzasadniony. Koszt naprawy skrzyni biegów ustalony na dzień 13.10.2013 roku wyniósłby 2.532,46 zł, gdyby dokonano jej w stanie, jakim była ona w chwili sprzedaży, przed wystąpieniem awarii.

Dowód: opinia biegłego Z. G. z załącznikami – k. 84 - 96

Sąd zważył:

Strony zawarły umowę sprzedaży uregulowaną w art. 535 k.c. Powodowie kupili od pozwanego samochód osobowy V. (...) za kwotę 22.000 zł, którą zapłacili w częściach równych. Pozwany wydał powodom przedmiot umowy. Umowa zawarta była w dniu 10 lipca 2013 roku, stąd mają do niej zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego w brzmieniu obowiązującym w tej dacie.

Dwa dni po zawarciu umowy sprzedaży w samochodzie ujawniła się wada, polegająca na całkowitym unieruchomieniu dźwigni skrzyni biegów. Na podstawie dowodów przeprowadzonych w sprawie, niekwestionowanych także przez pozwanego, przyjąć należy, że wada była skutkiem nieprawidłowo wykonanej naprawy skrzyni biegów około 3 miesięcy przed sprzedażą. Napawa wykonana była na zlecenie pozwanego w Chorwacji w trakcie jego pobytu w tym kraju. Wadliwość naprawy polegała na wykonaniu spawania zamiast wymiany zużytego elementu skrzyni biegów.

Obowiązki sprzedawcy względem kupującego za wady rzeczy sprzedanej regulują przepisy art. 556 i następnego kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 556 § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym w chwili zawarcia umowy sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę zmniejszającą jej wartość lub użyteczność ze względu na cel w umowie oznaczony albo wynikający z okoliczności lub z przeznaczenia rzeczy, jeżeli rzecz nie ma właściwości, o których istnieniu zapewnił kupującego, albo jeżeli rzecz została kupującemu wydana w stanie niepełnym (rękojmia za wady fizyczne).

Choć pojęcie wady fizycznej zostało wyjaśnione bliżej w przepisach kodeksu cywilnego wprowadzonymi ustawą z 2014 roku, to w okolicznościach sprawy, ustalonych na podstawie zeznań powodów, opinii biegłego oraz oświadczenia

rzecznawcy powołanego przez powodów, nie może budzić wątpliwości stwierdzenie, że wada skrzyni biegów ujawniona wkrótce po zawarciu umowy zmniejszyła istotnie użyteczność samochodu, wyłączając go z eksploatacji do czasu jej usunięcia.

Jednocześnie w sprawie ma miejsca wyłączenie wynikające z art. 559 k.c., że sprzedawca nie jest odpowiedzialny z tytułu rękojmi za wady fizyczne, które powstały po przejściu niebezpieczeństwa na kupującego, gdyż wady wynikły z przyczyny tkwiącej już poprzednio w rzeczy sprzedanej.

Pozwany nie kwestionował faktu wystąpienia wady, jej zakresu oraz przyczyn. Twierdził natomiast, że nie ponosi winy za wadliwość wykonanej naprawy a ponadto zarzucał, że powodowie wiedzieli o naprawie skrzyni biegów. Byłaby to okoliczność wyłączająca jego odpowiedzialność z tytułu rękojmi, na mocy art. 557 § 1 k.c. stanowiącego, że sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, jeżeli kupujący wiedział o wadzie w chwili zawarcia umowy.

Twierdzeniom tym zaprzeczyli powodowie i brak podstaw do uznania, by rzeczywiście o tej naprawie byli poinformowani. Pozwany początkowo powołał się na fakt zawarcia w umowie sprzedaży oświadczenia, że powodom jest znany stan techniczny samochodu. Nie można tego uznać za uprzedzenie ich o naprawie skrzyni biegów, bowiem faktu jej wykonywania oraz jakości pracy nie sposób było stwierdzić nawet w toku badania na stacji diagnostycznej. Oświadczenie kupującego, że znany mu jest techniczny stan samochodu nie może odnosić się do istniejącej w nim wady, której nie sposób stwierdzić przez sprawdzenie, oględziny itp. Powodowie dokonali szczegółowych oględzin pojazdu, dochowali więc należytej staranności przy zakupie. Pozwany twierdził, że informował o naprawie powoda P. K. w trakcie pierwszej wizyty, czemu powód zaprzeczył. Tym zeznaniem pozwanego nie można dać wiary. Powodowie przyznali, że pozwany poinformował ich o wykonanych naprawach, m.in. turbiny, trudno więc odmówić ich zeznaniom wiarygodności, kiedy zaprzeczyli by pozwany uprzedził ich uszkodzeniu skrzyni biegów. Nawet po telefonicznej interwencji powoda, pozwany nie poinformował o wykonanej wcześniej naprawie skrzyni biegów.

Uprawnienia kupującego określone są w art. 560 § 1 k.c. Zgodnie z nim, jeżeli rzecz sprzedana ma wady, kupujący może od umowy odstąpić albo żądać obniżenia ceny.

Powodowie od umowy nie odstąpili, żądali początkowo obniżenia ceny o koszty poniesionych napraw, ostatecznie domagali się zwrotu tych kosztów jako odszkodowania za sprzedaż samochodu z wadami.

Podstawę żądania odszkodowania zawiera przepis art. 566 § 1 k.c. Niezależnie jednak od tej podstawy powodowie mogą domagać się naprawienia szkody za nienależyte wykonania zobowiązania. W myśl art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W piśmiennictwie przyjmuję się, że odpowiedzialność odszkodowawcza sprzedawcy jest niezależna wobec jego odpowiedzialności z tytułu wad rzeczy. Niezależność ta przejawia się m.in. w tym, że w razie nabycia wadliwego towaru kupujący ma wybór co do sposobu uzyskania rekompensaty od sprzedawcy, bądź dochodząc uprawnień z rękojmi za wady, bądź żądając odszkodowania za faktyczną szkodę, jakiej doznał wskutek wadliwości towaru. Realizacja uprawnień odszkodowawczych nie jest uzależniona od realizacji uprawnień z rękojmi. (tak m.in. - Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2004 r., IV CK 601/03).

Warunkiem odpowiedzialności sprzedawcy za szkodę poniesioną wskutek istnienia wady zgodnie z powołanym wyżej art. 471 k.c. jest to, by szkoda ta była następstwem okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność.

Postępowanie dowodowe nie dało podstaw do stwierdzenia, by pozwany wykazał, że nie ponosi odpowiedzialności za okoliczności, z których szkoda wynikła. Sprzedał samochód dotknięty wadą. Wada ujawniła się w toku normalnego użytkowania w okolicznościach, w których jej natychmiastowe usunięcie było koniecznością. Powodowie podjęli racjonalne działania, minimalizując zakres szkody.

Godzi się podkreślić, że pozwany nie udowodnił, by dokonał naprawy z zachowaniem staranności. Nie twierdził nawet, bo przeprowadzono ją w autoryzowanym warsztacie. Nie zachował żadnych dokumentów stwierdzających w jakim zakresie i w jaki sposób ta naprawa została wykonana. To przemawia przeciwko zwolnieniu go z odpowiedzialności za powstanie szkody.

Naprawienie szkody w myśl art. 363 § 1 k.c. powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Natomiast stosownie do art. 363 § 2 k.c. jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili.

Powodowie wykazali, fakturami oraz zeznaniami, jakie wydatki ponieśli w związku z wadami pojazdu, a zasadność i celowość tych wydatków nie budzi wątpliwości. Koszty przejazdu w celu zakupu skrzyni biegów należy uznać za usprawiedliwione, szczególnie, że do wyliczenia zastosowano stawki jak przy zwrocie kosztów przejazdu stosowanym przez podmioty publiczne.

Wszelkie koszty poniesione na przedmiot umowy winny być zwrócone powodom na mocy art. 471 k.c. w zw. z art. 361§ 2 k.c.

Zgodnie z art. 369 k.c. zobowiązanie jest solidarne, jeżeli to wynika z ustawy lub z czynności prawnej. Powodowie są współwłaścicielami po 1/2, stąd zasądzono na ich rzecz po 1/2 świadczenia.

Odsetki zasądzono stosownie do wymagalności (art. 481 k.c.), po upływie terminu wskazanego w wezwaniu do zapłaty.

Stosownie do wyników postępowania zasądzono koszty procesu (art. 98 k.p.c.).

Mając powyższe na uwadze na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak w sentencji.